

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

20 Ağustos 1994 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde, plakasız bir araçla gelen ve kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından gözaltına alınan, o günden bu yana kendisinden bir daha haber alınmayan Mehmet Salim ACAR da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "31 yaşındaki Mehmet Salim Acar, Bismil'in Ambar köyünde yaşayan bir çiftçiydi. 20 Ağustos 1994 tarihinde on üç yaşındaki oğlu ve arkadaşı ile birlikte köy civarındaki tarlada çalışıyorlardı. Öğlen saatlerinde plakasız gri bir Toros ile gelen ve kendilerini polis olarak tanıtan silahlı kişiler Acar ve diğer çiftçinin kimliklerini istedi ardından Acar'ı zorla otomobile bindirerek götürdü. Nehir kenarında çamaşır yıkayan Acar'ın kızı ve komşuları, nehre doğru yaklaşan Toros'un içinde Acar'ı elleri, gözleri ve ağzı bağlı bir biçimde gördüler. Ayrıca Toros'a nehir kenarında bekleyen ve içinde beş kişi bulunan diğer bir otomobilin eşlik ettiğine ve araçların Bismil'e doğru uzaklaştığına tanık oldular. Söz konusu araçların Bismil Jandarma Tabur'una girdiği bilgisini alan aile, Mehmet Salim Acar'ın nerede olduğunu ve neden gözaltına alındığını öğrenmek amacıyla askeri, adli ve idari makamlara başvurdu. Ardından Acar ailesi; Cumhurbaşkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı başta olmak üzere ilgili ulusal makamlara başvurdu ve acilen harekete geçilerek Acar'ın can güvenliğinin sağlanmasını talep etti. Silvan Cumhuriyet Savcılığı'na başvuran aile, Mehmet Salim Acar'ın kaçırılmasından sorumlu oldukları gerekçesiyle Bismil İlçe Komando Tabur Komutanı İzzet Cural ve jandarma görevlisi Ahmet Babayiğit hakkında suç duyurusunda bulundu. Ancak İl İdare Kurulu 23 Ocak 1997 tarihinde bu kişilere karşı yeterli delil olmadığı iddiasıyla, yargılama yapılmaması yönünde karar verdi. Tüm baskı ve tehditlere rağmen yıllarca Mehmet Salim Acar'ın bulunması için mücadele yürüten aile, iç hukuktan sonuç alamadı. Dava AİHM'e taşındı. Türkiye, AİHM'e: "hükümetimiz M. Salim Acar'ın ortadan kaybolmasının ailesinde sebep olduğu ızdırap nedeniyle üzüntü duymaktadır. Kaybolma iddialarında etkin soruşturmalar yürütmemenin Sözleşmenin 2, 5, 13. maddelerinin ihlalini oluşturduğunu kabul etmekteyiz" dedi. Başvurucuya dostane çözüm teklif etti. Acar Ailesi dostane çözüm teklifini reddetti ve maruz kaldığı ihlalin mahkemenin kararıyla belirlenmesini istedi. Bunun üzerine davayı esastan inceleyen Mahkeme 8 Nisan 2004 tarihli kararı ile Mehmet Salim Acar'ın kaybolmasına ilişkin yeterli ve etkili bir soruşturma yürütülmediği gerekçesiyle yaşam hakkının ihlal edildiğine karar vererek Türkiye'yi oybirliği ile mahkûm etti."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?